

Hoofdpunten voorgenomen MZI-beleid

Een duurzame mosselteelt

De mosselsector vist sinds jaar en dag mosselen van natuurlijke mosselbanken op de bodem, vooral in de Waddenzee. Die mosselen worden vervolgens op de kweekpercelen in de Waddenzee en de Oosterschelde groot gebracht tot consumptiemosselen. De mosselsector wil verduurzamen en ontwikkelt daarom nieuwe technieken om aan mosselen te komen. De belangrijkste nieuwe techniek op dit moment is de zogenoemde “mosselzaadinvanginstallatie”, afgekort MZI. Een MZI bestaat uit netten of touwen die in het water gehangen worden. De meeste systemen worden drijvend gehouden met buizen of tonnen en zijn verankerd om ze op de plaats te houden. De mossellarven in het water hechten zich aan de netten of touwen en groeien daar op tot mosseltjes van 1 – 2 cm. Vervolgens worden zij geoogst. Dit alles gebeurt in de periode tussen 1 april en 1 november. Buiten die periode zijn er geen MZI's in het water.

MZI's

Het convenant voor de transitie van de mosselsector en natuurherstel

De mosselsector, een aantal natuurorganisaties (Waddenvereniging, Vogelbescherming, Stichting Wad en Natuurmonumenten) en de minister van LNV hebben een convenant gesloten. Dat convenant bevat afspraken over een duurzamere mosselsector in combinatie met natuurherstel. De kern van het convenant is dat in de periode tot 2020 de traditionele bodemvisserij in stappen wordt beëindigd. Tegelijkertijd worden stapsgewijs nieuwe technieken ingezet. Met die technieken kan de mosselsector het verlies aan mosselgrondstof vanuit de traditionele bodemvisserij compenseren. Dit wordt de “transitie” van de mosselsector genoemd. Ook is afgesproken dat een programma voor natuurherstel wordt ontwikkeld.

Het beleid voor MZI's: waar gaat het over?

MZI's zijn op dit moment de belangrijkste nieuwe techniek om mosselzaad in te vangen. Om die reden maakt het ministerie van LNV beleid dat aangeeft waar en hoe MZI's kunnen worden ingezet. De eerste beleidsperiode loopt van 2010 t/m 2013. In 2013 vindt een evaluatie plaats om het beleid voor de daaropvolgende periode te kunnen vaststellen. Het beleid is voorbereid in overleg met vele belanghebbenden, zoals de visserij- en recreatiesector, natuurorganisaties en bestuurders in de regio's. Het beleid doet uitspraken over:

- De locaties waar MZI's kunnen komen, zoveel mogelijk afgestemd met alle gebruikers en rekening houdend met natuurwaarden;

- De manier waarop MZI's op deze locaties ontwikkeld kunnen worden zonder negatieve gevolgen voor de ecologische draagkracht van de natuur te veroorzaken;
- De maatregelen die worden genomen voor de veiligheid van de scheepvaart en voor een goede landschappelijke inpassing;

Daarnaast is een programma voor monitoring en onderzoek opgezet en worden afspraken gemaakt over uitvoering en vergunningverlening. Separaat aan het MZI-beleid neemt de minister een besluit welke ondernemers het recht krijgen MZI's te exploiteren.

Hoe wordt de mosselsector duurzamer?

Het convenant bevat afspraken over de duurzame ontwikkeling van de mosselsector. In stappen vanaf 2009 tot 2020 wordt de bevissing van natuurlijke mosselbanken in de Waddenzee vervangen door MZI's. Per sluitingsstap wordt 20% van het aanwezige areaal aan mosselbanken niet meer bevestigd. Zodra de hoeveelheid mosselen die niet meer wordt opgevestigd is teruggewonnen met MZI's of met toekomstige nieuwe methoden, wordt een volgende sluitingsstap van 20% gezet. In totaal moet op deze manier ca. 40 miljoen kg. bodemmosselen worden vervangen. Deze hoeveelheid is geen plafond: dat wordt bepaald door andere factoren, zoals de ecologische draagkracht, aldus het Plan van Uitvoering van het convenant. Er kan dus uiteindelijk zelfs meer mosselzaad via MZI's worden verkregen dan mogelijk is via de traditionele bodemvisserij. Voorwaarde is dat dit gebeurt binnen de ecologische draagkracht van de Oosterschelde en de Waddenzee.

De eerste stap van sluiting van 20% is gezet in 2009. Er is een gebied gesloten boven de Afsluitdijk (de Vlieter). Er is een inspanningsverplichting in het convenant overeengekomen dat in 2011 een tweede stap van sluiting wordt gezet.

De locaties voor MZI's

Het MZI-beleid wijst locaties aan waar MZI's buiten de mosselkweekpercelen ontwikkeld kunnen worden. Het gaat om:

- 500 hectare in de Waddenzee (9 locaties);
- 200 hectare in de Oosterschelde (4 locaties);
- een nog definitief vast te stellen aantal hectares in de Voordelta (1 locatie).

De individuele locaties hebben een omvang van gemiddeld 50 hectare. De kleinste is 25 hectare, de grootste 80 hectare. Op bijgaande kaarten zijn de locaties ingetekend. De Waddenzee, Oosterschelde en Voordelta zijn Natura 2000-gebieden en wettelijk beschermd. Daarom zijn alle locaties onderzocht in een zogeheten "passende beoordeling", vanuit de Natuurbeschermingswet 1998. Dat is gedaan om zeker te stellen dat het beleid bij uitvoering aan de eisen van deze wet kan voldoen. Uit de passende beoordeling blijkt dat MZI's op geen van de locaties tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden zullen leiden als aan voorwaarden in het MZI-beleid wordt voldaan. Deze worden hierna besproken.

Ook zijn de archeologische waarden in de gebieden onderzocht. Op twee locaties zijn waardevolle objecten, zoals oude schepen, aangetroffen. Het gaat om de locaties Oudeschild en Scheurrak-omdraai in de Waddenzee. Er wordt nog overleg gevoerd over de beperkingen met betrekking tot verankering die dat ter plaatse eventueel met zich mee brengt. De locaties voldoen tot slot ook aan de eisen van Rijkswaterstaat voor een veilige ligging voor de scheepvaart.

Hieronder worden de locaties kort besproken.

Waddenzee

Op de volgende locaties worden MZI's voorgesteld in de Waddenzee:

	Mal-zwin	Zuid-wal	Afsluitdijk	Texel Oudeschild	Vogel-zand	Scheurrak-Omdraai	Gat van Stompe	Zuid-meep	Zoutkamperlaag (mogelijk)	Totaal

Opp. (ha).	55	50	45	45	65(+25 ¹)	40	70(+20 ²)	80	50	500 (+45)
------------	----	----	----	----	-----------------------	----	-----------------------	----	----	-----------

Bij de keuze en vormgeving van de locaties stonden de veiligheid en de belangen van de garnalen- en vaste vistuigenvisserij, de recreatie en de charter(zeil)vloot en de natuurbelangen centraal. Dat legde beperkingen op aan het aantal en de omvang van geschikte locaties. Zo mogelijk is ook rekening gehouden met de bereikbaarheid van plaatranden ten behoeve van de vaste vistuigenvissers en de mogelijkheid voor beroeps- en recreatievaart om bij slecht weer opper te zoeken onder de platen.

Zestien locaties zijn om verschillende redenen afgefallen. Zo bleken in de Waddenzee locaties in het Eijerlandse Gat, het Stortemelk, de Blauwe Slenk en de Doove Balg een te groot risico op versterking van zeehonden en vogels te kennen. Locaties in het Scheer, de Vlieter en de Westmeep bleken te bestaan uit traditionele garnalenvisgrond en daarnaast waren er locaties die uit veiligheidsoverwegingen ongewenst zijn (nabij Harlingen en het ankergebied bij Den Helder). Een locatie bij Texel (Laan Hors) is uiteindelijk afgefallen vanwege de aanwezigheid van telecomkabels.

De garnalenvissers hebben in onderling overleg met elkaar het advies uitgebracht dat niet alle MZI-locaties in de vrije ruimte (totaal 500 hectare) in het meest westelijke deel van de Waddenzee moeten worden aangelegd, hoewel daar wel de meeste geschikte locaties zijn. Hiermee wordt voorkomen dat de "lasten" van de MZI-locaties uitsluitend op de schouders komen van die vissers die in de westelijke Waddenzee vissen. Daarom is voorgesteld om onder Terschelling (Zuidmeep) een locatie van 80 hectare aan te leggen. In de Zoutkamperlaag nabij Lauwersoog is een mogelijke locatie van 50 hectare. De overige 370 hectare zijn verdeeld over zeven locaties in het meest westelijk deel (kombergingsgebied Texelstroom) van de Waddenzee.

Mocht besloten worden tot ontwikkeling van de Zoutkamperlaag dan gelden restricties, omdat in het convenant voor de transitie van de mosselsector vertrekpunt is dat geen MZI's worden geplaatst in de oostelijke Waddenzee. Met de convenantpartners wordt dit nog besproken.

Gedacht kan worden aan:

- Bij besluit tot ontwikkeling wordt deze locatie pas bij de tweede opschalingstranche voor MZI's vrijgegeven (vanaf 2012).
- Als in de toekomst innovaties het mogelijk maken het aantal MZI's in de Waddenzee weer af te bouwen, zal dat het eerst gebeuren in de Zoutkamperlaag (indien daar MZI's geplaatst zijn).

De locatie Oudeschild is gepland op een locatie waar waarschijnlijk over enkele jaren een getijdencentrale wordt gerealiseerd. De locatie is in dat geval slechts tijdelijk beschikbaar voor MZI's. In verband daarmee wordt 45 ha reserve ruimte gereserveerd. Deze reserve ruimte wordt echter pas ingevuld op het moment dat de locatie Oudeschild zou moeten worden verlaten én de ruimte nodig is voor de transitie. De totale oppervlakte voor MZI's in de vrije ruimte in de Waddenzee wordt daarmee 545 ha waarvan maximaal 500 ha. daadwerkelijk in gebruik zal worden genomen.

De Oosterschelde

Op de volgende locaties kunnen MZI's worden ontwikkeld in de Oosterschelde:

	Neeltje Jans	Roggen plaat	Vuilbaard	Vondelings plaat	Totaal
Opp. (ha).	40	25	65	70	200

¹ Als de locatie Oudeschild op termijn moet afvallen vanwege een getijdencentrale, is hier 25 ha. compensatieruimte.
² Als de locatie Oudeschild op termijn moet afvallen vanwege een getijdencentrale, is hier 20 ha. compensatieruimte.

De belangen in de Oosterschelde zijn zeer gevarieerd. Behalve de recreatieve zeil- en motorvaart, is er sprake van zeilwedstrijden, bootvissen, duiken en in beperkte mate walgebonden recreatie. Er is een drukke beroepsscheepvaart, met name tussen de Krammersluizen en Wemeldinge. Behalve een beperkte sleepnetvisserij wordt er veel met vaste vistuigen gevestigd en is de Oosterschelde van groot belang voor schelpdiercultures. Dit laatste is tevens van belang voor het in de hand houden van de ecologische draagkracht. Deze veelheid van functies zijn er de oorzaak van dat vele gebieden zijn afgevalen. Zo zijn om lokale draagkrachtproblemen te voorkomen, vijf locaties afgevalen (Krammer en vier locaties in het Thoolse- en Lodijkse Gat). Om uiteenlopende nautische en recreatiebelangen zijn vier locaties afgevalen (Groot Vuilbaard, Schaar van Colijnsplaat, Oost Zeelandbrug en Viane). Vanuit visserijbelangen zijn zes locaties afgevalen (Nunnenplaat, Slikken van Kats, het grootste deel van Neeltje Jans en drie locaties in het Thoolse en Lodijkse Gat). De geselecteerde vier locaties zijn allen gelegen in een goed doorstroomd gebied, in de nabijheid van de Oosterscheldekering en de Zeelandbrug.

De Voordelta

In de Voordelta is vooralsnog 1 locatie beschikbaar voor MZI's:

	Schaar van Renesse	Totaal
Opp. (ha)	Omvang nog te bepalen	

De belangrijkste belangen die bij de beoordeling zijn betrokken waren de veilige scheep- en recreatievaart, de garnalenvisserij, de strandgebonden recreatie en de veilige werking van de Oosterscheldekering. Veel locaties zijn tijdens het onderzoek afgevalen. Enkele locaties bleken vanwege de grote dynamiek in het gebied te ondiep te zijn geworden voor de gangbare vormen van MZI. Dat zijn de locaties Slijkgat, Haringvlietdam en Springersdiep. Een vierde locatie (Ribben) nabij de Maasvlakte is afgevalen omdat deze in een vaargeul ligt die gebruikt wordt als kortste vaarroute van de haven van Stellendam naar de Maasgeul/Europort, door zowel hulpdiensten (KNMR) als recreatievaartuigen.

Twee locaties voor de Oosterscheldemonding (Krabbegemaal en Noordland) zijn op grond van het veiligheidsbeleid afgevalen. Het risico dat de stormvloedkering niet goed zou werken als gevolg van een calamiteit met een MZI wordt te groot geacht.

De twee overgebleven locaties in het Brouwershavense Gat (Springersdiep bij Bollen van de Ooster en Schaar van Renesse) zijn in visserijtechnische zin geschikt. Echter, het onderhavige gebied heeft een hoog ontwikkelingspotentieel voor de strand- en kustgebonden recreatie (kite- en windsurfen, sportvisbootjes, strandrecreatie). Verder speelt de garnalenvisserij in die gebieden een belangrijke rol en is een kolonie zeehonden aanwezig op de Bollen van de Ooster. Deze combinatie van factoren maakt de locatie Springersdiep bij Bollen van de Ooster niet mogelijk. Dit betekent dat uitsluitend de locatie in het Schaar van Renesse als MZI-locatie kan worden ingezet. Een consortium van overheden en bedrijfsleven onderzoekt momenteel de realisatie van een getijdencentrale en een schutsluis in de Brouwersdam. Ook zijn er diverse recreatieve ontwikkelingen gepland. De eerstkomende paar jaar zal een MZI-locatie deze activiteiten niet hinderen. Bij de verdere uitwerking van de plannen kan ook onderzocht worden op welke wijze een MZI-locatie met deze plannen op termijn te verenigen is. De omvang van de locatie in de Schaar van Renesse is nog niet definitief vastgesteld. Het ecologische onderzoek is voor deze locatie nog niet volledig afgerond.

In 2010 zal nogmaals worden gezocht naar gebieden die (op termijn) in aanmerking kunnen komen (exclusief de Schaar van Renesse, waar het aantal hectares niet wordt uitgebreid). De grote dynamiek in het gebied verandert de omstandigheden voortdurend. Daardoor kunnen niet alleen geschikte gebieden afvallen, maar ook nieuwe geschikte gebieden ontstaan. Daarbij kan ook worden gekeken naar kleinschalige gebieden en gebieden die mogelijk geschikt zijn voor innovatieve technieken voor de Noordzee.

De opschaling van MZI's op de locaties

Een geleidelijke opschaling

Alle locaties zullen in de eerste beleidsperiode (2010 t/m 2013) worden benut. De locaties zullen echter niet allemaal vanaf het begin volledig worden volgelegd met MZI's. De opschaling zal geleidelijk plaatsvinden. Daarvoor zijn meerdere redenen:

1. De afspraken in het convenant
Stapsgewijs worden gebieden gesloten voor de bodemvisserij. Als een sluitingsstap is gecompenseerd met mosselzaad uit andere bronnen, wordt een nieuw gebied gesloten. De eerste sluiting heeft in 2009 plaatsgevonden. Om deze sluiting te compenseren moet jaarlijks tenminste 5,5 miljoen kg uit andere bronnen worden gewonnen³.
2. Leren en investeren vraagt een geleidelijke aanpak
De mosselsector ontwikkelt nieuwe technieken die veelbelovend zijn, maar hun succes nog moeten bewijzen. Er moet nog veel geleerd worden om de technieken te verbeteren en aan te passen aan de omgevingsfactoren die het succes van de invang en van de opkweek van MZI-zaad bepalen. Het leertraject en de grote investeringen die hiermee gemoeid zijn, vragen om een geleidelijk opschalingstempo.
3. Voorzichtige omgang met de natuur is geboden
Om de MZI's goed te kunnen monitoren en negatieve gevolgen te voorkomen is een stapsgewijze en geleidelijke opschaling noodzakelijk. Het beleid zet in op een opschalingstempo waarin de gevolgen voor de natuur zo beperkt mogelijk zijn en voldoen aan de vereisten van de Nb-wet 1998.

De geleidelijke opschaling krijgt vorm door in de beleidsperiode 2010 t/m 2013 in twee tranches hectares uit te geven waar MZI's ontwikkeld mogen worden. De eerste tranche beslaat de jaren 2010 en 2011, de tweede tranche de jaren 2012 en 2013. In beide tranches wordt steeds een hoeveelheid MZI's aan iedere locatie toegevoegd. Door deze geleidelijke opschaling per locatie kunnen de gevolgen voor de natuur goed gevolgd worden. Een nieuwe opschaling vindt pas plaats als de gevolgen voor de natuur acceptabel zijn. Dit betekent dus dat in 2010 alle locaties beschikbaar komen voor MZI's, maar dat per locatie een beperkt aantal hectares ontwikkeld mag worden: zij komen dus niet volledig beschikbaar.

Voor de eerste tranche wordt een inschatting gemaakt van het aantal vrij te geven hectares. Voor de tweede tranche gebeurt dat in 2011, als meer bekend is over onder andere het rendement van de invang en over de ecologische gevolgen. De voorlopige inschatting voor de eerste tranche staat in onderstaande tabel en geeft een indicatie.

Tabel 1: Indicatie van de uit te geven ruimte voor MZI's in de eerste tranche

	Beschikbare ruimte buiten de percelen	Uit te geven ruimte in de eerste tranche (2010-2011)
Voordelta	Nog definitief vast te stellen	Nog definitief vast te stellen
Oosterschelde	200 hectare	Ca. 100 - 120 hectare
Waddenzee	500 hectare	Ca. 175 - 200 hectare

³ Een sluitingsstap van 20% komt overeen met 5,5 miljoen kg mosselzaad. Per opschalingsstap voor MZI's moet daarom geprobeerd worden jaarlijks 5,5 miljoen kg mosselzaad in te vangen.

MZI's op percelen

In 2009 is interimbeleid gevoerd voor MZI's. Dat betekent dat op de mosselkweekpercelen MZI's konden worden geplaatst. In de Oosterschelde gebeurde dit op een oppervlakte van 112 ha., in de Waddenzee op 101 hectare.

In de westelijke Waddenzee zal vanaf 2010 500 ha. MZI's worden gerealiseerd in de vrije ruimte. Er wordt in de beleidsperiode 2010 t/m 2013 daarnaast gestreefd naar 160 ha MZI's op de mosselkweekpercelen. De totale ruimte voor MZI's bedraagt in de Waddenzee dus uiteindelijk 660 hectare. Voor de Oosterschelde is de totale ruimte 200 hectare. Een nog nader te bepalen deel zal op de mosselkweekpercelen worden gerealiseerd.

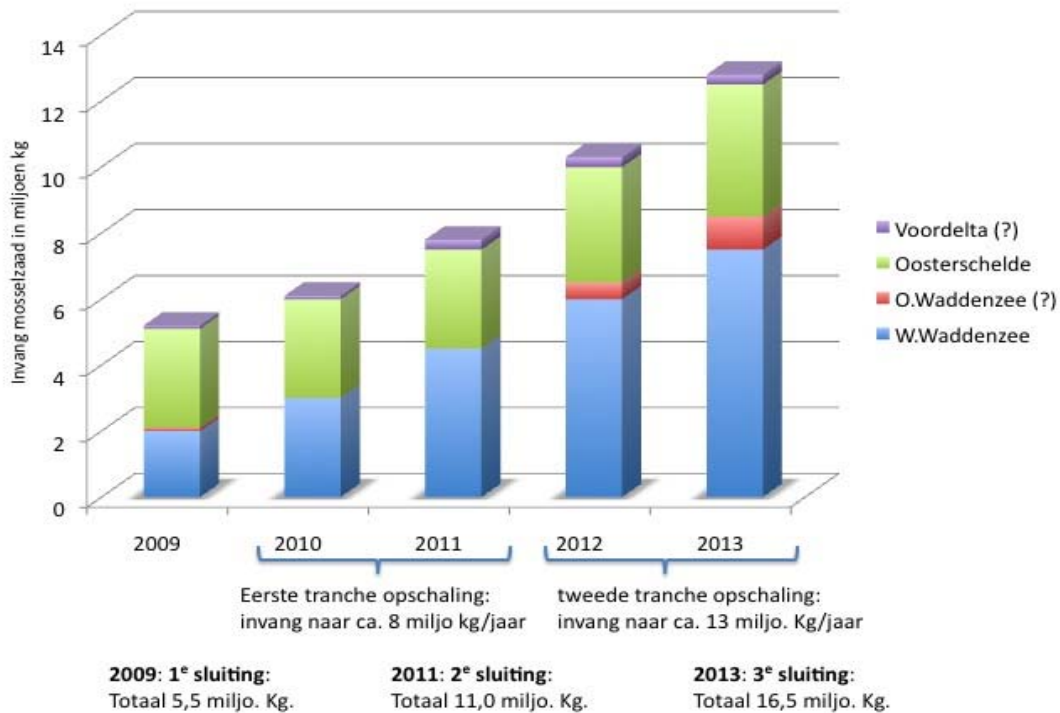
Het aandeel van de mosselkweekpercelen bij het plaatsen van MZI's is gebaseerd op indicatieve schattingen van IMARES in de evaluatie van de experimenten 2007. In hoeverre de MZI's op de percelen haalbaar zijn in de Waddenzee en Oosterschelde zal worden onderzocht in het kader van het Plan van Uitvoering voor het mosselconvenant. Daarin is overeengekomen dat een optimalisatie en herschikking van mosselpercelen zal worden uitgevoerd die recht doet aan de belangen van alle gebruikers van de Waddenzee en de Oosterschelde. Hierbij wordt het volledige percelenbestand betrokken. In dat traject zal ook de beleidsopgave voor MZI's op de percelen worden gerealiseerd. Dit is een proces dat meerdere jaren zal vergen (en eventueel in fasen kan worden uitgevoerd) omdat het gaat om percelen die thans een rol spelen in de mosselkweek.

Opschaling en sluiting: hoe verloopt dat in de tijd?

In 2009 is een eerste gebied voor de bodemvisserij gesloten. Het convenant bevat de inspanningsverplichting om in 2011 een tweede gebied te sluiten. Dat is mogelijk met de voorziene opschaling in de jaren 2010-2011, als de verwachtingen over de invang uitkomen. In 2013 is vervolgens, weer met het voorbehoud dat de MZI's succesvol zijn, een derde sluiting mogelijk.

Figuur 1 geeft een schematische weergave van de relatie tussen de sluiting van gebieden voor de bodemvisserij en de opschaling van de MZI's in de beleidsperiode 2010 tot en met 2013. Uit deze schematische weergave blijkt dat de eerste sluiting vermoedelijk al in 2010 kan worden gecompenseerd. In 2011 kan dan een tweede sluiting plaatsvinden. Zoals gezegd: de getallen zijn niet meer dan verwachtingen op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren. De praktijk kan anders uitpakken.

Figuur 1: de relatie tussen sluiting van gebieden voor bodemvisserij en opschaling van MZI's.

Wat betekent het beleid voor de ecologische draagkracht?

Het belang van ecologische draagkracht

Mosselen filteren het water en nemen daaruit algen op. Ook mosselbroed aan MZI's heeft een voedselbehoefte. De algen die door mosselbroed worden opgenomen, kunnen niet meer worden gegeten door andere dieren. Aan de andere kant zorgen de uitwerpselen van mosselen weer voor voedsel voor andere dieren. Concurrentie om voedsel kan optreden. De vraag is hoeveel mosselbroed aan MZI's kan worden ingevangen zonder dat de voedselvoorziening voor de mosselen zelf en voor andere dieren negatief wordt beïnvloed. En als dat zo is, wat betekent dat dan voor de natuurdoelstellingen? Dat is wat met de ecologische draagkracht wordt bedoeld.

Hoe gaat het beleid om met ecologische draagkracht?

Het beleid gaat ervan uit dat de invang van mosselzaad met MZI's geen nadelige gevolgen voor de ecologische draagkracht mag hebben. Uit de passende beoordeling voor het beleid blijkt dat de eerste tranche van opschaling (2010-2011) aan deze eis voldoet. Voor de Waddenzee wordt naar schatting gemiddeld genomen over alle locaties ca. 2,5% van de beschikbare hoeveelheid voedsel door de MZI-mosselen geconsumeerd. Per locatie varieert dat tussen ca. 1 en ca. 4%. Voor de gekozen locaties in de Oosterschelde liggen de percentages iets lager: voor de Oosterschelde is de gemiddelde consumptie over alle locaties genomen ca. 1,5%. Per locatie varieert het tussen <1% en ca. 2%. Deze percentages zijn zo laag dat geen negatieve gevolgen te verwachten zijn. Voor de Voordelta is er geen grens voor de draagkracht vanwege de zeer sterke uitwisseling met de Noordzee.

Tweede tranche van de opschaling: nieuwe passende beoordeling

Het eerste moment waarop de gegevens over draagkracht en de gevolgen van MZI's kunnen worden geactualiseerd is in 2011. De monitorings- en onderzoeksgegevens van 2010 en 2011 zullen worden verwerkt in een passende beoordeling voor de tweede tranche van uitgeven van gebieden voor opschaling van MZI's, voor de periode 2012-2013.

Inpassing van MZI's: veiligheid en landschap

Veiligheid

MZI's zijn obstakels voor de scheepvaart. Rijkswaterstaat heeft een beleidsnota opgesteld voor de vergunningverlening aan MZI's. De beleidsnota regelt met name:

- Afstanden van MZI's tot betonde vaargeulen
- Markeringen en eventuele verlichting
- De periode waarin MZI's aanwezig mogen zijn
- Aanleg en verwijderen van MZI-installaties
- Schade door toedoen van MZI's

Alle gekozen locaties in het MZI-beleid voldoen aan de randvoorwaarden van Rijkswaterstaat.

Landschap

Ook voor de landschappelijke effecten van MZI's is op grond van de natuurbeschermingswet 1998 een passende beoordeling uitgevoerd. Daarvoor zijn de gebieden ingedeeld in landschapstypen waarvan de kenmerken zijn beschreven. Vervolgens zijn alle locaties ingedeeld in één van de landschapstypen. In de passende beoordeling is nagegaan of de kenmerken van de landschapstypen aanleiding vormen om eisen te stellen aan de toe te passen MZI-techniek. Dat blijkt niet nodig te zijn: de MZI-technieken verschillen in landschappelijke expressie zo weinig, dat er geen reden is technieken op bepaalde locaties uit te sluiten of juist voor te schrijven. Wel is van belang dat bij alle installaties dezelfde kleur drijvers wordt toegepast (grijs tint) zodat het landschappelijk schoon niet wordt aangetast. In 2011 is een evaluatie voorzien van de landschappelijke inpassing op de voorziene schaalgrootte in het MZI-beleid.

Uitvoering en vergunningverlening

De vergunningen

MZI's zijn in juridische zin vistuigen. De minister van LNV moet vergunningen voor MZI's verlenen op grond van de Visserijwet. Ook verleent de minister van LNV de vergunningen op basis van de Natuurbeschermingswet 1998. Tezamen bieden de vergunningen van beide wetten de zekerheid dat de ecologische instandhoudingsdoelstellingen voor de gebieden en de visbestanden daarin geen gevaar lopen.

Daarnaast verleent Rijkswaterstaat vergunningen op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr). Vanaf 2010 is dat de Waterwet. Deze vergunning regelt alle aspecten die met de veiligheid te maken hebben. MZI's vallen onder de bestemming visserij in de bestemmingsplannen.

Onderzoek en monitoring

Het onderzoeks- en monitoringsprogramma

De draagkrachtgrenzen liggen in werkelijkheid waarschijnlijk hoger dan de grenzen die het MZI-beleid nu uit zorgvuldigheidsoverwegingen hanteert. De monitoring en het onderzoek die de uitvoering van het beleid begeleiden zullen in de komende jaren meer inzicht in de draagkrachtgrenzen moeten bieden. Dat kan over enige jaren reden zijn de draagkrachtgrenzen

aan te passen zodat meer mosselzaad met MZI's ingevangen kan worden in de daarvoor aangewezen gebieden.

Evaluaties

Op meerdere momenten zullen evaluaties plaatsvinden:

1. *Jaarlijks: invang en kweekrendement*

Ieder jaar zal de hoeveelheid ingevangen mosselzaad worden vastgesteld op grond van de gegevens die de ondernemers moeten aanleveren via vergunningen. Deze hoeveelheid is belangrijk om vast te kunnen stellen of tot een nieuwe sluiting van een gebied kan worden overgegaan. Maar deze hoeveelheid is niet het enige belangrijke gegeven. Uiteindelijk gaat het om het succes van de kweek van mosselzaad tot consumptiemossel. Jaarlijks zal bekeken moeten worden of de kweek van mosselzaad van MZI's even succesvol is als de kweek van mosselen die van de bodem zijn opgevist. Ook dit kweekrendement is belangrijk om te kunnen bepalen of een nieuwe sluiting kan plaatsvinden. Er zal een systematiek worden ontwikkeld om het kweekrendement objectief vast te kunnen stellen.

2. *2011: actualiseren kennis over draagkracht en evaluatie landschappelijke invloed*

Na afloop van de eerste tranche van MZI-opstapeling in 2011, zal met de onderzoeks- en monitoringsgegevens de kennis over draagkracht worden geactualiseerd. Deze geactualiseerde kennis is van belang voor de tweede tranche van opstapeling. In 2011 zal tevens de landschappelijke invloed van de MZI's worden geëvalueerd.

3. *2013: evaluatie beleid en onderzoek draagkracht*

In 2013 zal het beleid worden geëvalueerd. Dan zal ook een evaluatie van al het onderzoek naar de draagkracht worden geëvalueerd. Daarmee kan het beleid voor de MZI's in de periode na 2013 worden bepaald.